

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж харчової промисловості Національного університету харчових технологій»**

16 жовтня 2023

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Осадчук Галина Василівна – завідувача гуртожитком.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Осадчук Галина Василівна – завідувача гуртожитком.

Керівник закладу: в.о. директора Фурман Діана Григорівна.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Відокремлений структурний підрозділ «Кам'янець-Подільський фаховий коледж харчової промисловості Національного університету харчових технологій».

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Ярослава Мудрого, 97, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України.

Балансоутримувач/власник: Відокремлений структурний підрозділ «Кам'янець-Подільський фаховий коледж харчової промисловості Національного університету харчових технологій».

Директор: в.о. директора Фурман Діана Григорівна.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 2, 3 та 4 поверсі 5-поверхової будівлі студентського гуртожитку. На другому поверсі мешкають переважно студенти релокованого Бахмутського коледжу культури і мистецтв.

Заклад розташовано у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: пішої ходи 1-10 хв до Амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля місця тимчасового проживання одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням (студентський гуртожиток). Приміщення загального користування МТП та облаштовані ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, відокремлені від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 70 місць, на момент візиту у закладі мешкає 53 ВПО. Облік мешканців МТП не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб. Тому не було можливості отримати інформацію щодо категорій ВПО в робочому порядку під час проведення моніторингу.

Функціонування закладу забезпечує 5 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

При проживанні з ВПО стягується оплата (за комунальні послуги). Влітку сума оплати близько 400 грн на місяць з особи.

Заклад подавався на компенсацію комунальних послуг, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП укладенні договори, включаючи Правила проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі відсутні альтернативні джерела енергії.

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. Купують продукти харчування за власні кошти. Благодійні фонди та гуманітарні організації передають до МТП продуктові набори.

На кожному поверсі місця тимчасового проживання облаштоване окреме кухонне приміщення для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном, що є доступними для всіх мешканців місця тимчасового проживання, а саме:

Стационарною елетроплиткою для приготування їжі на 4 конфорки кожна, 2 мікрохвильові печі, холодильником, бойлером. Електрочайник та холодильник наявні в кімнатах проживання.

В кухні наявні рукомийники, столи, шафи та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання не облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб) з урахуванням, що в закладі разом з ВПО мешкає і користується такими приміщеннями 360 осіб.

В гуртожитку наявні 14 душових кабінки, та вбиральні на 17 санвузлів. Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статті, натомість мають засувки/замки.

У закладі не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 1 пральна машина. Замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях місць тимчасового проживання підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C).

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники. Відсутні протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

Місце тимчасового проживання не облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального / цокольного приміщення, тому в закладі використовується правило двох стін. Наявний АКТ обстеження ДСНС на 120 місць. В місці такого укриття наявний вогнегасник під час тривоги чергова приносить аптечку ПМД тощо. Також адміністрація уклала договір з місцевою загальноосвітньою школою щодо використання за потреби їхнього укриття.

Безбар'єрність

В закладі відсутній пандус та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Місце тимчасового проживання не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

У місці тимчасового проживання не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 18 м кв. в кількості до 3 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки), розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах.

Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить не менше 6 кв. м.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець тощо).

Дозвілля

В МТП облаштоване місце для дозвілля (рекреація), з урахуванням потреб мешканців місць тимчасового проживання.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями (встановлені скриньки для надання звернень, визначені години прийому керівником місця тимчасового проживання, створено чат-групу у мобільних додатках тощо) та відбувається всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Хмельницька ОВА: продукти харчування;

Представництво ЮНІСЕФ в Україні: матраци, постільна білизна, електроплити, водонагрівачі, праски, фени тощо;

Міжнародна організація з міграції МОМ: пральна машина;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви: харчові набори;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: прийом медичних спеціалістів.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах та частина дітей навчається онлайн за попереднім місцем проживання.

Для потреби дистанційного навчання у МТП наявний безкоштовний якісний інтернет.

У мешканців відсутні технічні засоби для дистанційного навчання. Діти для цих цілей використовують власні телефони.

В закладі відсутні окремі приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 3 мешканця МТП. Представники Державної служби зайнятості проводять інформаційно-консультаційну роботу з ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

В той же час мешканцями було порушено наступні питання:

- одна маломобільна особа (17 років), що проживає в МТП, потребує інвалідну коляску, памперси-трусиками та послуги професійного масажиста;
- мешканці повідомили, що на території Кам'янець-Подільської громади відсутній фонд житла, призначений для надання тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб.

Загальні потреби МТП:

Потреби, які озвучені представником адміністрації:

- встановлення додаткових душових кімнат;
- встановлення пандусу;
- заміна старої проводки;
- придбання і встановлення додаткових бойлерів;
- придбання для МТП сушильних машин.

Потреби, які озвучені мешканцями МТП:

- отримання соціального житла;

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

- забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо встановлення додаткових душових кімнат, встановлення пандусу, заміни старої

проводки, придбання і встановлення додаткових бойлерів, придбання сушильних машин;

- вжити заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану»;

- ініціювати внесення МТП до переліку місць тимчасового проживання області;

- вжити заходів для приведення умов проживання в МТП у відповідність з мінімальними вимогами, визначеними пунктом 8 постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» в частині:

- укладення типових договорів, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями місця тимчасового проживання;
- приведення керівником місця тимчасового проживання обліку осіб, які проживають в місці тимчасового проживання відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
- наявності в місці тимчасового проживання альтернативних джерел опалення;
- обладнання входів до приміщень, де розташовані ліжко-місця, замками або засувками;
- наявності в місці тимчасового проживання душу/ванної у достатній кількості (із розрахунку один душ/одна ванна на 12 осіб);
- обладнання душу/ванної індивідуальними замками або засувками;
- наявності в місці тимчасового проживання щонайменше одного душу/однієї ванної, обладнаних для маломобільних осіб;
- наявності в місці тимчасового проживання туалетів у достатній кількості (із розрахунку один туалет на 10 осіб);
- наявності в місці тимчасового проживання щонайменше одного туалету, обладнаного для маломобільних осіб;
- обладнання санітарних приміщень місця тимчасового проживання пральними машинами у рекомендованій кількості (одна пральна машина на 10 осіб);
- обладнання санітарних приміщень місця тимчасового проживання сушильними машинами у рекомендованій кількості (одна сушильна машина на 10 осіб) або виділення приміщень для сушіння білизни;
- обладнання душу/ванної бойлерами потужністю, що відповідає потребам мешканців за кількістю ліжко-місць, у разі відсутності постачання гарячої води.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ